

Nota

Voor burgemeester en wethouders

Nummer: 14INT03824

Datum vergadering:

23 SEP. 2014

Nota openbaar: Ja

► **Onderwerp:** Aanbesteding hulp bij het huishouden 2015

Advies:

- Het bestek voor de inkoop van de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning en bijbehorend pluspakket vast te stellen;
- Gezamenlijk met de gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Losser, Haaksbergen, Hof van Twente, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden aan te besteden;
- De werkgroep te mandateren de aanbesteding voor te bereiden, uit te voeren, het voornemen van gunning bekend te maken en alle partijen die voldoen aan de eisen van het bestek te gunnen voor de opdracht;
- De gemeente Almelo als penvoerder aan te wijzen, in combinatie met onze eigen inkoopcoördinator;
- De contracten met de huidige aanbieders te verlengen voor de duur van één jaar als overgangsjaar om een zachte landing te garanderen voor inwoners en personeel;
- De maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning voor €165,- per vier weken en het pluspakket (indien van toepassing) voor € 80,- per vier weken in te kopen;
- Besluitvorming voor kennisname met de gemeenteraad te delen.

Besluit B en W:

Conform advies!

Korte samenvatting:

Per 1 januari 2015 wijzigt de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), deze veranderingen worden wettelijk verankerd in de nieuwe Wmo 2015. Op 1 juli 2014 anticipeerde de gemeenteraad al op deze wijziging door tijdig een denkrichting aan te geven voor hulp bij het huishouden. Per 2015 wordt hulp bij het huishouden vorm gegeven door middel van een maatwerkvoorziening waarbij uitgegaan wordt van resultaatfinanciering. Voor deze vorm hebben alle veertien Twentse gemeenten gekozen. De wetswijziging gaat gepaard met een forse bezuinigingsmaatregel op de voorziening hulp bij het huishouden. Voor de gemeente Hellendoorn gaat het om een verlaging van € 997.449,- (op een totaalbudget van circa vier miljoen in 2014). De huidige contracten hulp bij het huishouden lopen per 1 januari 2015 van rechtswege af. De contracten kennen de mogelijkheid tot verlenging, maar het concept van resultaatfinanciering past niet binnen de huidige contracten. Om die reden zal er een aanbesteding plaats moeten vinden. In samenwerking met de gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Losser, Haaksbergen, Hof van Twente, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden wordt deze aanbesteding gestart. Gemeente Hengelo kiest ook voor resultaatfinanciering, maar heeft er voor gekozen de inkoop zelf vorm te geven. Om de overgang voor bestaande cliënten zo goed mogelijk te laten verlopen wordt voorgesteld om gebruik te maken van het optiejaar met de huidige aanbieders.

Huishoudelijke hulp Toelage

Het kabinet heeft op 7 juli 2014 aangekondigd om in 2015 en in 2016 € 75 miljoen per jaar beschikbaar te stellen voor een huishoudelijke hulp toelage. Deze toelage is bedoeld voor het stimuleren van de vraag naar huishoudelijke hulp, teneinde zoveel mogelijk volwaardige werkgelegenheid te behouden. Het aanvragen van de toelage wordt in de regionale werkgroep opgepakt en in een aparte nota uitgewerkt.

Aanleiding:

Op grond van de huidige Wmo kunnen inwoners met beperkingen gecompenseerd worden zodat zij zelfredzaam zijn en kunnen meedoen in de maatschappij. Daarbij wordt uitgegaan van eigen kracht. Kan men zelf de beperking niet "oplossen", dan zijn er compenserende voorzieningen vanuit de Wmo. Eén van de voorzieningen die de gemeente op basis van de Wmo kan inzetten is huishoudelijke ondersteuning.

Per 1 januari 2015 wijzigt de Wmo. Hiermee verandert ook de wettelijke taak voor de gemeente met betrekking tot hulp bij het huishouden. Op 1 juli 2014 anticipeerde de gemeenteraad al op deze wijziging door tijdig een denkrichting aan te geven voor huishoudelijke ondersteuning. Per 2015 wordt huishoudelijke ondersteuning vorm gegeven door middel van een maatwerkvoorziening en waarbij uitgegaan wordt van resultaatfinanciering. Op 8 juli 2014 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de nieuwe Wmo 2015. Doel van de nieuwe wet is dat de inwoner kan participeren, zo veel mogelijk zelfstandig is. Het hoeft niet overal "spik en span" te zijn, maar het huishouden moet "op orde" zijn. Het vormt een basis, waar de inwoner mensen kan ontvangen en van waaruit de inwoner kan participeren in de samenleving. De wetswijziging gaat gepaard met een forse bezuinigingsmaatregel op de voorziening hulp bij het huishouden. Voor de gemeente Hellendoorn gaat het om een verlaging van € 997.449,- (op een totaalbudget van circa vier miljoen in 2014).

De huidige contracten hulp bij het huishouden lopen per 1 januari 2015 van rechtswege af. De contracten kennen de mogelijkheid tot verlenging, maar het concept van resultaatfinanciering past niet binnen de huidige contracten. Om die reden moet er een aanbesteding plaatsvinden. De dertien Twentse gemeenten hebben in gezamenlijkheid de bestekseisen geformuleerd en het bijgevoegd bestek opgesteld. De inkoop van de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning zal volgens het 2B regime worden ingekocht. Bij een 2B-regime is er sprake van een nationale, openbare aanbesteding. Dit betekent dat alle geïnteresseerde organisaties kunnen inschrijven. De aanbieders schrijven zich in per perceel waar zij de ondersteuning willen gaan bieden. De gemeente Hellendoorn is één perceel.

In het bestek wordt uitgegaan van twee varianten, de A en B variant. Waarbij de gemeenten die kiezen voor de A-variant de maatwerkvoorziening inkopen inclusief de eventuele wasverzorging wanneer inwoners niet in staat zijn dit zelf op een andere wijze te organiseren. Gemeenten die kiezen voor de B-variant zien de wasverzorging als algemene voorziening. Door te kiezen voor variant B wil de gemeente Hellendoorn de aanbieders stimuleren een wasvoorziening te ontwikkelen die voor iedereen toegankelijk, geschikt en betaalbaar is. Dit maakt doorontwikkeling van hulp bij het huishouden richting een algemene voorziening mogelijk.

De vorm resultaatfinanciering is besproken met de regionale vertegenwoordigers van de huidige aanbieders en de Wmo-raadsleden tijdens een marktorientatie in maart 2014. Op 12 augustus 2014 is opnieuw gesproken met een aantal aanbieders over de inhoud en de kosten van de resultaatfinanciering.

Relevante eerdere besluiten:

- Hulp bij het huishouden in 2015 (14INT01805) collegebesluit d.d. 27 mei 2014, Raadsbesluit op 1 juli 2014.

Doelstelling:

Op een recht- en doelmatige wijze inkopen van diensten voor hulp bij het huishouden per 2015 conform de nieuwe Wmo 2015.

Oplossing:

Het doel van de inkoop van de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning is om inwoners die ten gevolge van een beperking of aandoening niet kunnen beschikken over een leefbaar huishouden, schone en draagbare kleding en de benodigde dagelijkse maaltijden, te ondersteunen (basispakket). Voor inwoners die ten gevolge van een beperking of aandoening een regieprobleem ondervinden op het gebied van het huishouden of die ten gevolge van de beperking of aandoening niet in staat zijn voor de kinderen te zorgen bestaat de mogelijkheid om een aanvullend pakket in te zetten (pluspakket).

In de Wmo 2015 is gesteld dat een oplossing vanuit het sociale netwerk en algemene voorzieningen voor gaan op de verstrekking van een maatwerkvoorziening.

Overgangstermijn

In de Wmo is geen overgangstermijn opgenomen voor de huidige cliënten met een indicatie voor hulp bij het huishouden. Dit betekent dat gemeente in de nieuwe Wmo-verordening zelf een overgangsregeling moet opnemen. Hierbij moet rekening worden gehouden met de wettelijke eisen met betrekking tot de overgangstermijnen. Op grond van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur uit de Algemene wet bestuursrecht moeten gemeenten een redelijke overgangstermijn bieden voordat de voorziening wordt beëindigd of gewijzigd. Een overgangstermijn van drie maanden wordt als redelijk geacht. De VNG hanteert echter een termijn van zes maanden. In juli 2014 hebben alle cliënten met een indicatie voor hulp bij het huishouden een informerende brief ontvangen dat de indicatie wijzigt als gevolg van de nieuwe wet. Voorstel is om iedereen met een indicatie van vijf uur of minder na vaststelling en publicatie van de verordening en afronding van de aanbesteding (medio november 2014) een nieuw besluit toe te sturen en de situatie van de personen met een indicatie van meer dan vijf uur vanaf medio november en december persoonlijk herindiceren. Rekening houdend met de drie maanden overgangstermijn betekent dit dat uiterlijk 1 april 2015 voor iedereen het nieuwe recht van toepassing is. Om deze overgang zo goed mogelijk te laten verlopen wordt geadviseerd gebruik te maken van het optiejaar binnen de huidige hulp bij het huishouden contracten. De verlenging van de huidige contracten is ook van invloed op de overgangsregeling van alle betrokkenen:

- Inwoners krijgen meer tijd om te wennen aan de beëindiging of wijziging;
- De effecten op het gebied van werkgelegenheid treden geleidelijk op;
- Gemeenten hebben de tijd om de indicaties zorgvuldig uit te voeren.

Een kwalitatieve goede ondersteuning is noodzakelijk. Daarom worden alle aanbieders verplicht te werken volgens de kwaliteitseisen zoals opgesteld in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 hoofdstuk 3. In de werkafspraken wordt per gemeente vastgelegd op welke wijze de controle op deze kwaliteit plaats vindt. Alle mensen die onder dit contract werken moeten werken volgens de voor de hoofdaannemer geldende CAO.

Voor de inkoop van resultaatgefinancierde huishoudelijke ondersteuning in samenwerking met de Twentse gemeenten een Nationale aanbesteding starten, waarbij onze inkoopcoördinator ondersteuning biedt bij het gehele inkoopproces. De gemeente Almelo treedt als penvoerder op.

Kanttekening:

De Wmo-raad geeft de gemeente gevraagd en ongevraagd advies over de keuzes die gemaakt worden. Het bestek als zodanig moet daarom officieel voorgelegd worden aan de Wmo-raad. De keuzes uit het bestek zijn meegenomen in de verordening en worden uitgewerkt in het beleid. De tijdsperiode tussen vaststellen van de wetgeving en het daadwerkelijk inkopen van de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning is te kort is gebleken. Hierdoor is het niet mogelijk geweest de Wmo-raad te laten adviseren over het bestek. De Wmo-raad is wel in het voortraject geïnformeerd en hebben een ongevraagd advies uitgebracht.

Overzicht aantallen juli 2014:

ZIN HH1	559
ZIN HH2	70
PGB HH1	82
PGB HH2	10
PGB ALFA	451
totaal	1172

Effecten:

- 1 De veertien Twentse gemeenten stemmen sinds de invoering van de Wmo (2007) het onderdeel hulp bij het huishouden op elkaar af. Vanuit het uitgangspunt "regionaal waar het moet, lokaal waar het kan" geven de gemeente zelf invulling aan de nieuwe systematiek binnen de hulp bij het huishouden. Alle veertien Twentse gemeenten kiezen voor huishoudelijke ondersteuning door middel van een maatwerkvoorziening en waarbij uitgegaan wordt van resultaatfinanciering. Gemeente Hengelo doet niet mee met de aanbesteding, maar heeft er voor gekozen de inkoop zelf vorm te geven. Ambtelijk wordt de voorbereiding

regionaal afgestemd. Het bestek is opgesteld in afstemming met de dertien Twentse gemeenten zodat het voor alle gemeenten past binnen het lokaal beleid. Hierdoor wordt de eenduidigheid voor zowel inwoners als aanbieders vergroot. Richting de markt (aanbieders) staan de gemeenten gezamenlijk sterker.

- 2 Voor 1 oktober 2014 moeten de contracten voor de bestaande aanbieders worden verlengd. Om voor de nieuwe klanten vanaf 1 januari 2015 passende zorg te kunnen bieden moet uiterlijk half november de gunning rond zijn. Dit vraagt een snelle besluitvorming. Door gebruik te maken van dit optiejaar kan de overgang voor bestaande cliënten worden vormgegeven. Er is sprake van een sterfhuisconstructie.
- 3 Alle partijen die voldoen aan de gestelde eisen in het bestek en voor de gestelde prijs de ondersteuning voor de gemeente Hellendoorn wil en kan uitvoeren, worden op grond van de in het bestek opgestelde eisen gegund. Dit maakt het proces van gunning en besluitvorming korter. Na definitieve gunning worden de raamovereenkomsten voorgelegd aan de burgemeester ter ondertekening.
- 4 Regionaal is afgesproken dat grote gezamenlijke aanbestedingstrajecten door verschillende gemeenten wordt getrokken. Voor de aanbesteding maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning biedt onze inkoopcoördinator ondersteuning bij het gehele inkoopproces. De gemeente Almelo is penvoerder. Dit is de centrale plek waar aanbieders klachten of eventuele bezwaren kunnen indienen.
- 5 Het tarief is vastgesteld op basis van gesprekken met aanbieders en berekeningen op basis van de werkelijk gemiddeld ingezette aantal uren en financiële taakstelling.

Planning:

Wanneer	Actie
23 september 2014	Besluit college over bestek
24 september 2014	Aankondiging Europese aanbesteding
15 oktober 2014	Sluiting inschrijving aanbesteding
29 oktober 2014	Bekend maken voornemen tot gunning
20 werkdagen	Bezwaarperiode voor aanbieders
18 november 2014	Definitieve gunning
1 januari 2015	Start uitvoering nieuwe overeenkomsten

Financiële consequenties:

Bij de totstandkoming van het bestek zijn bovenstaande uitgangspunten gehanteerd. Concreet betekent dit dat de volgende pakketten worden ingekocht:

Huishoudelijke ondersteuning	
Basispakket (voorheen HH 1)	€ 165, = per vier weken
Pluspakket (voorheen HH2)	€ 80, = per vier weken

Dit resulteert in het volgend kostenoverzicht per 2015:

1085 cliënten HH1	€ 2.327.325 (€ 165,- X 13 X 1085)
87 cliënten HH2	€ 277.095 (€ 165,- + € 80,- X 13 X 87)
	----- +
Totaal begrote kosten per 2015	€ 2.604.420
Werkelijke kosten 2013	€ 3.902.301
	----- -
Geschatte besparing	€ 1.297.881
Besparing conform meicirculaire	€ 997.449
	----- -
Resteert	€ 300.432

Onduidelijk is hoeveel cliënten van de pgb overstappen naar zorg in natura. Verder loopt de korting op huishoudelijke hulp beperkt op in 2016. In de loop van 2015 zal het werkelijke gebruik van huishoudelijke ondersteuning gemonitord worden. Voor 2015 moet ook rekening gehouden worden met een gefaseerde invoering van resultaatgerichte financiering en de hardheidsclausule.

Personele consequenties:

Het herindiceren van 1172 cliënten (aantal d.d. juni 2014) betekent een tijdelijke forse takenverzwaring bij de Wmo-adviseurs. Het vaststellen van ondersteuning op het gebied van hulp bij het huishouden wordt per 1 januari 2015 wel minder complex. Omdat er sprake is van een resultaatverplichting hoeft niet de inhoud en omvang van de activiteiten door de gemeente te worden vastgesteld. Desondanks vraagt dit een verhoogde inzet van de Wmo-adviseurs en de frontoffice. Dit kan niet worden opgevangen vanuit de bestaande capaciteit.

Juridische consequenties:

Bij de nieuwe beschikking staat de bezwaarprocedure open. Wanneer vaak gebruik wordt gemaakt van de bezwaarmogelijkheid, dan worden ook de kwaliteitsmedewerkers en de medewerkers van het team juridische zaken tijdelijk zwaar belast. Omdat de indicatie niet meer in uren en minuten per week wordt gesteld, kan er door cliënt geen aanpassing van de indicatie-omvang worden gevraagd. Dit beperkt het aantal meldingen.

Informatisering / Automatisering:

N.v.t.

Burger- en overheidsparticipatie:

N.v.t.

Communicatie:

- De inschrijving is openbaar en wordt bekend gemaakt via de daarvoor bestemde kanalen (negometrix);
- De Wmo-raad bij eerstvolgende vergadering informeren;
- Inwoners worden schriftelijk op de hoogte gesteld na besluitvorming over: contractverlenging, de veranderingen, het proces en de planning.

Overige consequenties:

Op basis van de Wmo moet de gemeenteraad een basistarief voor hulp bij het huishouden vaststellen. De gemeenteraad Hellendoorn heeft op 13 augustus 2013 de basistarieven vastgesteld. In de Wmo 2015 komt deze bepaling in een andere vorm terug. Het doel blijft hetzelfde: de tarieven die de gemeente betaalt moeten toereikend zijn. Dit betekent dat de huidige basistarieven in stand kunnen blijven. De vastgestelde basistarieven (HH1: € 19,90 en HH2 € 23,56) worden gebruikt bij de vaststelling van het tarief voor de resultaatgerichte inkoop.

Bijlage:

- Concept bestek